

Nr 69.

Ankom till riksdagens kansli den 24 juli 1914 kl. 12 m.

Utlåtande, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring uti mom. 6 a) av kungörelsen angående grunder för tillgodogörande av kronans jakt-rätt.

(2:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottets förberedande behandling hänvisad motion, nr 18, har herr *Rune* hemställt, att riksdagen måtte besluta att uti skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga den ändring uti mom. 6 a) av Kungl. Maj:ts nådiga kungörelse angående grunder för tillgodogörandet av kronans jakt-rätt, att orden »älg, hjort eller rådjur» utbytas mot »älg eller hjort».

Till stöd härför har anförts följande:

»Uti mom. 6 a) av Kungl. Maj:ts nådiga kungörelse angående grunder för tillgodogörande av kronans jakträtt stadgas, att, om älg, hjort eller rådjur å kronopark så förökat sig, att stammen därav lämpligen bör beskattas, på Kungl. Maj:t ankommer att uppdraga åt kungl. domänstyrelsen att antingen till den högstbjudande upplåta rätt att under angiven tid fälla och behålla visst antal villebråd av berörda slag eller ock uppdraga åt revirförvaltningen att ombesörja den jakt, som må finnas erforderlig, och under b) i samma moment föreskrives, huru skall tillgå vid utarrenderande å kronopark av rätten till jakt å annat villebråd, än nyss är sagt.

Vid tillämpningen av dessa stadganden har det visat sig, att olägenheter uppstå därigenom att jakten å rådjur blivit skild från jakten å »annat villebråd». Jakten å rådjur bedrives nämligen lämpligast i samband med jakt efter annat smärre villebråd, och så vitt jag förstår, förefinnes därför numera intet skäl att ställa jakten efter rådjur under andra bestämmelser än jakten efter småvilt i allmänhet.

Man behöver blott tänka sig, huru förhållandet kan bliva å de orter, där det finnes mycket gott om rådjur och där jakten efter rådjur allmän-

neligen bedrivs med tillhjälp av drivande hundar, såsom fallet är i nästan hela sydliga Sverige med undantag av Skåne. En person arrenderar jakten efter småvilt å en kronopark. Varje gång han släpper sina hundar å jaktmarken, driva dessa upp rådjur, men rådjuren har han ej rätt att skjuta, och följaktligen går mången gång av denna anledning jakt-dagen förlorad. Under sådana förhållanden kan man inte begära, att en person skall kunna betala närmelsevis det pris för jakträtten å en kronopark, som han vore villig att betala, om jakten å rådjur medföljde jakten å småvilt. Man kan även tänka sig det fall, att å samma kronopark *en* person arrenderar jakträtten beträffande småvilt och *en annan* ingiver högsta anbudet för rätten att fälla ett visst antal rådjur. Då hindras den, som arrenderat jakten efter s. k. småvilt vid utövändet av denna jakt på sätt ovan beskrives, men även den, som förvärvat rätten till rådjursjakten, hindras, ity att hans hundar mången gång driva upp räv eller hare, och dessa djur får *han* under sådana förhållanden icke fälla. Och vad värre är, om jakten är fördelad på sådant sätt, så oroas villebrådet betydligt mera än som blir fallet, om jakten efter alla dessa djur bedrivs av samma person samtidigt.

Hittills har emellertid praktiserats beträffande jakten efter rådjur, att kungl. domänstyrelsen vid upplåtandet av sådan jakt föreskriver, att utom vanligt jaktarrende ett visst pris bör betalas för varje fällt djur, och detta är synnerligen välbetänkt ur jaktvårdssynpunkt. Jag avser icke heller med mitt förslag att åvägabringa ändring uti detta förhållande. Och om rådjursjakten hädanefter skall utarrenderas enligt bestämmelserna under mom. 6 b) i stället för enligt föreskrifterna under samma moment a), så har ju kungl. domänstyrelsen enligt mom. 6 b) full frihet att verkställa upplåtelsen »under villkor och på sätt, som må finnas för skogs- och jaktvården betryggande», och bland dessa villkor bör då upptagas, att ett visst pris utom jaktarrendet bör betalas för varje fällt rådjur.»

Såsom framgår av de ifrågavarande stadgandena — momenten 6 a) och 6 b) av kungl. kungörelsen angående grunder för tillgodogörande av kronans jakträtt den 8 november 1912 — har jakten efter rådjur å kronoparkerna likställt med den efter älg och hjort samt utarrenderas endast, därest å kronopark den förefintliga stammen så förökat sig, att densamma anses böra antingen ur jaktvårdssynpunkt beskattas eller ur skogsvårdssynpunkt minskas, medan jakten efter annat villebråd utarrenderas, så snart sådant ej anses oförenligt med god jaktvård och i övrigt lämpligen kan ske.

Utskottet.

Denna skiljaktighet i de stadgade förutsättningarna för upplåtande av jakträtt till de nämnda båda grupperna av villebråd giver uppenbarligen uttryck åt en *särskild* omtanke om bevarande av rådjurs- i likhet med älg- och hjortstammarna å kronoparkerna.

Den av motionären önskade tillämpning, även å rådjur, av de uti berörda mom. 6 b) för annat, mindre vilt stadgade arrendegrundsatserna synes emellertid utskottet knappast vara förenlig med bibehållandet av en sådan omtanke om viltstammens oförminskade fortbestånd. Såsom av motiveringen tydligt framgår, förutsätter nämligen motionären, att jakten efter rådjur, därest densamma bleve utarrenderad i den av motionären önskade ordning, allmänt skulle komma att bedrivas i sammanhang med *stövarejakt* efter hare och räva. Då emellertid, med avseende å rådjur, detta jaktsätt ingalunda torde underlätta en rationell jaktvård, främst emedan dessamma av naturliga skäl icke lätteligen medgiver något ändamålsenligt och omsorgsfullt sparande av ur avelssynpunkt värdefullare djur, håller utskottet före, att användandet av hund vid jakt efter rådjur icke bör onödigtvis utsträckas.

Motionären har emellertid, enligt utskottets förmenande, icke förebragt något som helst ur jaktvårds- eller annan synpunkt hållbart skäl för frångående av ifrågavarande, för utarrendering av kronans jakträtt gällande grunder, vilka dessutom som bekant ägt tillämplighet endast under innevarande och sistförflutna år och sålunda icke skäligen kunna anses vara till sina verkningar tillfyllest prövade.

Med åberopande av det anförda får utskottet sålunda hemställa,

att riksdagen må avslå herr Runes förevarande motion.

Stockholm den 23 juli 1914.

På jordbruksutskottets vägnar:

D. PERSSON i Tällberg.

Vid slutbehandling inom utskottet av de i utlåtandena nr 68 och 69 omförmälda ärenden hava närvarit herrar: *Persson, Ericsson, Odelberg, Paulson, Pers, Lindblad* (vid nr 68), *Lundell, Andersson*, greve *Hamilton, Nilsson* i Tånga, *Ingeström, Barthelson* (vid nr 69), frih. *Gyllenstierna, Rosén, Ekerot, Bosson* och *Norin*.

Reservation: av herr *Andersson*, som ansett, att utskottet bort hemställa om bifall till herr Runes motion.